

Observatoriul este de două ori în săptămână, Miercuri și Sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dus la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în întru-lu monarhie pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În straiatate pe 1 an 10 fl. sîn 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sîn 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politic, national-economic și literar.

Anul V.

Ori-ce inserate,

se platesc pe serie sîn linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu public.

Prenumeratiunile se pot face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile poștei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriul” în Sibiu.

Nr. 27.

— Sibiu, Miercuri 7/19 Aprilie. —

1882.

Revista politica.

Sibiu, 18 Aprilie st. n. 1882.

Precum amu fostu anuntiatu la timpulu seu, delegatiunile convocate în sesiune extraordinara, s'au intrunitu în 15 crt. în Vien'a. Creditulu cerutu de către guvern cu acést'a ocaziune se urca la frumós'a suma de 23 milioane 733,000 fl. v. a. În locu de a micșorâ numerulu trupeloru aflatóre în provincie ocupate, guvernulu pretinde și cere că elu se fia mantinutu la cifr'a actuala, care este nedispensabila pentru asigurarea rezultateloru castigate până acuma, pentru apararea locuitorilor pacinicii (?), cum și pentru inițierea unei consolidari durabile. În cuventarea de deschidere a delegatiunei austriace, presedintele aceleia caval. Anton de Schmerling dise între altele, că creditulu cerutu de către guvern este de lipsa pentru de a introduce în provincie ocupate ordine și a preparâ momentulu, în care acele tiri, ceea ce fără indoiu se va și întimplâ, voru fi introduse în cadrul imperiulu, austriacu. Anecsiunea definitivă a acelu provincii este deci scopulu finalu și decisu alu politice austriace de ocupatiune și ea este considerata numai că o cestiune de timp.

Nu este indoiela că delegatiunile voru votâ și de astadata totu ce li se va cere, de și de pe acuma li se deschide perspectiv'a puțin imbușurătoare, că în sesiunea lor din Octobru a. c. guvernulu se le cêra din nou unu creditu pôte și mai mare.

Ucasulu prin care imperiulu Rusiei a dispensatu pe principele Gorciacoff dela conducerea afacerilor straine este de cuprinsulu urmatoriu:

„Principe Alesandre Mihailovici! Slăbiciunea sanetatiei vôtreci și etatea înaintata v'a silitu se petreceti mai multu timp în straietate cautandu acolo unu repaus, de care aveți trebuință după o activitate plină de fructe, ce distinge stralucit'a și activ'a vôtreci cariera în serviciulu statului. Spre profund'a mea parere de reu, ajungendu la convingerea, că starea sanetatiei vôtreci, nu ve permite de a mai luâ conducerea reală a ministeriulu de externe, am decisu se ve deslegu de acést'a, conformu propriei vôtreci dorințe, lasandu-ve su-

prem'a demnitate civilă în statu, de cancelariu alu imperiulu.”

„Anim'a mea me îndemna totuodată se ve exprimă cea mai caldă a mea multamită pentru serviciile glorioșe și stralucite, aduse tronulu și patriei în timpu de aprôpe 65 ani. Ele au fostu de repetiteori recunoscute și formalu înscrise în decreteloru neuitatulu meu parinte.”

„Eu recunosc acést'a în fati'a lunei întregi. Voi ati atrasu veneratiunea și recunoscinti'a conetatiunilor, înregistrandu-ve numele în analele istoriei.”

„Rogu pe celu Atotputent se ve pastredie viati'a înca multi ani, permitiendu că eu se me potu folosi înca multu timp de întieptele consilii ale esperientiei vôtreci în afacerile statului, spre binele Rusiei.”

„Apreciandu sinceru valôrea vôtreci sunt alu vostru recunoscătoru.”

Gacina, 22 Martiu 1882.

Alesandru.

Este cunoscutu că comitele Wolkenstein noulu ambasadoru austriacu pentru St. Petersburg, a petrecutu mai multe dile în Paris, cu scopu de a se întielege cu guvernulu francesu asupra ardietôrei cestiuni a Dunarei. Foile austriace oficiose sustienu că comitele Wolkenstein ar fi reusitu, se se întielega cu Franci'a asupra proiectulu d-lui Barrère la care ar fi aderatu și Germani'a și că comisiunea dunarêna se va întruni la Galati în 11/23 Aprilie.

La aceste sciri „Romanulu” în primulu seu Bucuresci dela 13 crt. într'unu articolu fôrte remarcabilu, între altele apostrofedia pe Austro-Ungari'a în modulu urmatoriu:

„În ce privesce amenințările ce necurmatu ne facu organele de publicitate ale Austro-Ungariei, noi respundemu, acum că totu d'una, că le citimu cu mare parere de reu.

Puternicii nostri vecini, cata se se fi convinsu, că dorinti'a cea mai mare a romanilor este d'a fi în cele mai bune și mai sincere relatiuni cu tôte nationalitatile, mari și mici.

Că romanii voiescu din ânima pacea, și la

casu de resbelu dorescu și voiescu se rămâna pe deplinu neutri.

Pentru ce dar' diarele austro-ungare ne-acusa ne-curmatu de fapte cari știu bine că nu sunt ale nôtreci?

Pentru ce ne-curmatu neameninția?

Acusările cele ne-drepte dovedescu totu d'una că celu care le face recunôsce că dreptatea nu este cu acusatôrul, ci cu acusatulu.

Amenințările arata că celu mai tare, știindu bine că ne-drêpta este cererea lui, voiescu se sperie pe celu mai slabu, pentru a-lu sili se se supue prin frica.

N'ar fi ôre în interesulu acestui mare imperiu se încetiedie cu ne-dreptele-i acusări și cu ne-demnele de densulu amenințări?

Dêca marele imperiu nu voiescu se distruga statulu romanu, n'are trebuință nici s'acuse nici s'ameninție; căci elu știu bine că statulu acesta dorescu, și este datoru se dorêscă, se fia cu dreptate și iubires ustienutu și de Austro-Ungari'a și de Rusi'a și de tôte puterile mari și mici.

Dêca este otaritu se-lu distruga, și dêca crede că trebue și că pôte se-lu distruga, nu este ôre, din tôte puncturile de privire, mai demnu pentru unu mare imperiu se procedă pe fatia?

Romanii au doveditu că sunt leali.

Romanii au doveditu, că cu nici unu pretiu nu se vîndu, și că de nici o amenințare și de nici e lovire nu se sparie.

Cu istori'a în mână dar' romanii au disu și dicu Austro-Ungariei și tutoru puterilor:

Voiti se ne ucideți? Dati în noi cu arm'a brutala dar' leala, dar' nu sperati că de frica ne vomu ucide înși-ne.

Voiti se ne cuceriti?

După parerea nôtreci voue înși-ve ve faceti reu; dar în fine, procedeti cum veti voi; nu ne faceti înse insult'a gratuita — care revolta și pe celu mai nemernicu — d'a sperâ că ne vomu luptă, fia macaru, că furnic'a, pentru că cu onôre și cu glorie se perimu.

Și nu asta-di va mai putea crede cine-va că mai este vreo natiune care se nu știu că perindu cu arm'a în mână își asicura, pentru mâine, reinviuarea.

Foisiór'a „Observatoriului”.

Cartirulu latinu și carnavalulu.

Cetatile că si individii își au caracterulu lor propriu. Vien'a veselă (Alleweil fidel) Londr'a rece, calculătoare; éra caracterulu Parisului se pôte asemená mai bine cu femeile sale: „cochetu = elegantu”.

Cartirulu latinu s'a distinsu în tôte timpurile că o Republica în Republica, a întrecutu Capital'a în acést'a trasetura caracteristica, a devenitu cochetu desfrenatu.

Acést'a singura afirmare ar ajunge că se credia lumea tóta, că numirea classica de „latinu” alu acestui cartiru, e numai accidentală, și că ea n'are nimicu de a face cu o tradițiune bine meritată. Faptulu înse e, că cartirulu latinu își merita numele classicu, fiindu-că cea mai mare parte a instituteloru științifice și de inștrucțiune: Sôr bonne, Collège de France, Academia Francesa, Observatorulu astrologicu, renumitul lyceu „Clermont”, École de médecine, École de droit, Académie des Beaux-arts etc. se afla pe terenulu lui, și prin urmare e unu adeveratu centru alu Museloru.

Se pôte deci usioru întielege, cum-că lumea studiôsa din timpuri dêjá de multu trecute a luat asupra-si destinele acestui cartiru, că elementu domnitoru, striformandu-lu într'o Republica în Republica. Aci totu însulu e studentu, sau celu puțin are aerulu că studiôdia atâtu femei, câtu și barbatu, și de siguru, numerulu „étudiants”-loru*) nu e mai puțin considerabilu că acelu alu „étudiants”-iloru.***) Cu tôte acestea previnu pe cetitoru de a nu-si face idei premature despre studentele din cartirulu latinu. Ele puțin, sau nimicu nu sêmana cu acele gingasie ființie, cari se

abandona în brăciele Museloru, ne aflandu alte brăcie pe acestu pamentu și își sacrifică tóta vieti'a științieloru sau arteloru sacre. „Etudiants”-le sunt tinere și frumôse, cari n'au trebuință de a se aruncă în brăciele nici unei Muse afla altele . . .

Totusi că se fia cetatiene ale Republicei latine își facu parte și ele din erudițiunea classica, prin traduceri franceze, se întielege Tibullus e poetulu lor „par excellence”, éra pe Ovidius Naso, de și cunoscintiele lor fatia de operele sale se marginescu la „Artea iubirei” și „Cosmetica” lui, ilu considera că o basa de erudițiune nesecată. Cătu despre studentu, ei sunt mai modesti, și se multamiescu a primi științiele din a dou'a mână, prin mijlocirea studenteloru.

Se pôte întielege, că acestu sistemu de invetiamentu nu e fără ôre-si care atracțiune, și că tóta lumea prin urmare nu cere altu ceva dela Dummiedu, decât se-lu lase cătu de multu studentu. Și fiindu-că Dumnezeu e bunu, îi asculta, ba uneori îi asculta prea multu.

Se întielege de sine, că și în Paris sunt destui tineri solidi, cunosc și eu, cu deosebire dintre Romani multi bravi baieti. Dara precum Parisulu întrece pe celalalte Capitale în multe privinție, asia și în scaderi ocupa locul întâiu. Unu tineru care a crescutu până la etatea maturității sub aripile ocrotitoare ale parintiloru, cu principii religioșe și sociale, în moralitate, pentru acela Parisulu nu e nici unu pericolu, elu va suge, că și Albin'a, miere, chiaru din flôrea din care paingenu a subtu veninu. Dar vai și amaru de acela, caruia i lipsescu acele arme, acela va sucumbe în scurtu timp! și va fi perdutu pentru omenime. Mai multu: elu va fi o ciurma care va molipsi pe toti aceia, cu cari va veni în atingere.

Asiu potea face unu portretu inspaimantatoriu despre „eroii” cartirului latinu, dar tabloulu ar fi mancu dacă ar lipsi din elu „eroinele”. Éra a depinge pe aceste, nu sunt competentu; voi lasă dar cursu liberu imaginațiunei cititoriloru; observu numai că cea mai desfrenată imaginațiune, va remanea departe inapoia realității.

Cartirulu latinu și carnavalulu sunt doue concepte atâtu de înrudite, încâtu unulu nu se pôte cugetă fără altulu, și pentru a cunôsce bine pe unulu, trebue cunoscutu și celalaltu. Carnevalulu francesu precum se crede, își trage originea dela bachanalele Greciloru și Saturnalele Romaniloru; crestinișmulu care n'a potutu sterge aceste festivități, le-a schimbatu celu puțin numele.

Carnavalu (carn-à-val) din cuventu în cuventu însemnă carnea la vale, josu cu carnea, făcendu alușiune la dilele de postu, care urmădia acestoru desfrenari în bucurii și plăceri. E unu ce curiosu acestu carnavalu la francesi, care numai din caracterulu acestui poporu se pôte esplică.

Cine nu cunôsce pasiunea, sau mai bine disu adoratiunea francesului fatia de petrecerile de tóta speci'a, va crede cu greu că până la ce gradu se potu manifestă la ei eruptiunile bunei dispozițiuni. Se întielege că poporul care iubescu petrecerile, afla usioru și mijlocele Bun'a dispozițiune, la Francesi, își ajunge culmea pe timpulu carnavalulu, și mai alesu, în dilele de „Mardis gras” și „Mi-carême”. Capital'a întregă ia unu aspectu serbatorescu. Stradele se acoperu cu nenumerate corturi, unde diferite jocuri, care de care mai bizare, sunt destinate a distrage poporatiunea.

Dêjá desu de diminētia multimea începe a se mîscă pe strade, oprinduse în mari grupuri, și baricadandu locurile unde i se presinta ceva de veditu, sau de auditu, căci între parentese disu: Parisianulu în privinți'a curiosității nu stă de locu inapoia Vienesului. — Strigate tumultuoșe. sunete de trompete de tôte marimile și risete teribile cari câte odată par a fi supranaturale, se ridica din candu în candu din sgomatulu surdu alu multimei. Risulu înainte de tôte esercitiôdia o putere de necreditu asupra francesului, ce se latiescu cu puterea epidemiei și până la a treia strada, unde firescu niminea n'are ideia despre caus'a care a produsu risulu, dar' ridu și ei simplamente pentru că ridu și celalalti, că e carnavalu, éra în carnavalu trebue se ridia totu omulu. De curiositate amintescu aci unele din jocurile carnavalulu.

*) Eleva.

**) Elevu.

Acestu limbăgiu energicu si resolutu, alu di-ariului oficiosu alu guvernului romanu, a facutu impressiune in Vien'a si in Budapesta si mentionatulu articulu e comentatu si discutat de intrég'a diaristica Austro-Ungaru.

Romania.

Bucuresci, 7 Aprile st. n.*) (Coresp. part.) Pentru cá se pocu serie, am pusu se'mi faca focu. Termometrulu stete astadi deminétia in gradina la Zero. Ventu rece din Carpati strabetea si prin blana. In Carpati a ninsu. Cu tóte acestea unu mare numeru de familii din societatea superióra credintiósa vechiei datine pléca la tiéra, precumu se dice aici, cá se faca pascile acolo in tóta linistea, in aeru curatu, in familia. De trei dile inbuldiéla mare la ambele gare, inainte si dupa amiédi. S'a decisu cá pentru trenuri accelerate de marfi espedate cu celeritate mare (Grande vitesse, Eilgut) se se deschida alta gara eleganta in lăintrulu capitalei, in apropiarea gradinei publice, numita si Cismegiu (pe turcesce, din dilele fanariatorilor); se va mai infintia si alt'a in capulu liniei noué, care va duce la Dunare spre acelu punctu, unde se va face si podulu de trecere la Cernavoda-Constanti'a. Am disu cá familiile fruntasie esu la aeru curatu. In interessulu comuneloru mari si mici, cu atátu mai multu inse in alu comuneloru urbane mari, inpoporate cu diecimi de mii locuitori voiu reveni aici la una din materiile de predilectiune ale diariului dvostra: la igiena, la mesurile sanitare ce trebue se se ia pentru conservarea sanetatiei si a vietiei locuitorilor. Consiliulu de igiena publica si de salubritate alu capitalei Bucuresci a publicatu si estimpu: Raportu generalu asupra servitiului igienei publice a capitalei pe anulu 1882 redactatu de professorulu dr. J. Felix v.-presedentele consiliului de igiena publica, membru alu academiei, cu acea diligentia si precisiune, pe care publiculu este de mai multi ani dedatu se astepte dela dsa. Raportulu coprinde 96 pagine formatu 8-vo mare, tipariu desu. Nu cunosc lectura mai instructiva pentru toti acei ce sunt ingrijati nu numai de sanetatea locuitorilor capitalei, ci si mai virtosu de sanetatea, indelung'a viétia si inmultirea locuitorilor de nationalitate romanésca preste totu; si trebue se simtia oricine adeverata consolatiune si bucuria aflandu din informatiuni autentice, cá in acesti puçini ani din urma, de candu s'au lăutu mesuri mai energióse de cátra primaría (cum se dice le dv. Bürgermeisteramt), politia, consiliu de igiena, poporatiunea indigena a capitalei in locu se scadia cá mai inainte, din contra ea a inceputu a se inmultí; asia anume in cele 12 luni ale anului 1881 s'au nascutu in totu coprinsulu capitalei 5875 prunci, adeca cu 666,7 mai multi decâtu e terminulu mediu alu nascerilor in cei 15 ani din urma. In acelasiu anu 1881 au decesu 4868 persóne, adeca cu 1423 mai puçinu decâtu este terminulu mediu de 6291,2 morti pe anu.

Fiinducá amu datu preste acestea cifre statistice, voiu mai adauge si altele totu relative la

*) Intardiata din caus'a serbatorilor. Red.

Intr'un cortu destulu de spaciósu, pe stelaje in form'a amiteatralé se asiédia diferite papusie, caricaturi omenesce, capetele carora se potu desparti de corpu prin unu simplu mecanismu.

Scopulu jucatoriloru e a decapitá acestea figuri, prin o lovitura dreptu in frunte, ce se esecuta cu pile mici. Aceste figuri de ordinariu sunt facute cu o adeverata maiestria, intre cari câte odata se potu observá si fisionamiile bine imitate ale unoru barbati de renume, dar cari nu se bucura de favorulu poporului; capulu cu trei peri alui Bismark l'amu diariu in multe locuri.

De câte óri cineva reusiesce a nimeri ast-felu vre una din figure aclamari si glume din cele mai bizare resuna din tóte partile, cari producu mare ilaritate. Tóte aceste jocuri dau unu bunu venitu arangiatoriloru, cá ci obiectele cátgate fatia de tacsele platite de jucatori, sunt fórté neinsemnate, „si afara d' acea nu arareori se intempla cá unii rapiti de pasiunea jocului chiertuescu sume considerabile.

Odata amu asistatu la o scena de totu comica in felulu seu. Unu lucratoru cam trasnitu, pe care fortun'a n'a voitu se-lu protéga nici de cátu, si-a aruncatu toti banii in capulu lui Bismark, si déca la timpulu seu nu intrevénea famili'a lorú, pote cá isi hasardá si ciobótele. Unu altu jocu totu de acésta specie, unde inse se recere mai multa desteritate, e joculu cutileloru seu joculu spaniolu.

Pe o scándura asiediata piedisiu se infígu diferite bricege de tóte marimele.

(Va urmá.)

miscarea poporatiunei. care trebue se interessedie nu numai pe statisticii de professiune si pasiune, ci póte mai multu pe barbati de statu ai oricarei tieri. S'au mai publicatu adesea informatiuni de acestea, inse chiaru impregiurarile actuali ve inpu si dv. si la toti, repetitiunea lorú, pentru-cá dóra voru strabate si la urechile astupate cu bumbacu.

Se observase pâna in anulu acesta cu adeverata dorere patriotica, in capitala cá si preste totu in tiéra, anume la orasie, cá de mai multi ani numerulu casatoriloru scade neincetatu din diverse cause, in parte abominabili, candu de alta parte inmultirea poporatiunei romanesci indigene, sanetose si durabile se simte totu mai multu in proportiunea in care ide'a nationalitatiei, egoismulu si politic'a nationale giuru-impregiuru de Romani'a si chiaru in sinulu ei, intre elementele straine prinde radecini totu mai afunde, in cátu se póte cá generatiunile actuali se ajunga unu timpu, in care se nu te mai poti increde altuia, decâtu numai celoru de origine curatu romanésca si celoru crescuti in idei si aspiratiuni curatu nationali romanesci; cá-ci rapacitatea rasselorú straine nu mai cunósce nici-unu cumpatu si nici-o margine. Din statistic'a generale a anului 1881 se va vedea proportiunea in care voru fi crescutu ori scadiutu casatoriile, inse abia preste unu anu se va potea publica. In cátu pentru capitala, aflamu la pag. 66 a susu citatulu raportu, cá in a. 1880 casatoriile inchiaiete au fostu 1097 parecui, éra in a. 1881 au crescutu la 1131. Terminulu mediu de 15 ani in Bucuresci este numai 1021 casatorii pe anu; prin urmare ele s'au inmultitu, nu inse in proportiunea in care s'aru potea si ar trebúi se se inmultiesca cu atátu mai virtosu, cá de ex. in armat'a nóstra nu se punu pedeci de acelea cá in a dvóstra la oficiarii doritori a se casatori, ci sub conditiune de trei mii galbini (circa 15 mii fl.) dote, se póte casatori oricare pâna la rangulu de capitanu, éra de aci in susu numai cu 1500 galbini. Salariile oficiariloru lăute preste totu sunt numai cu ceva mai bune decâtu la dvóstra; de alta parte inse viétia in capital'a Bucuresci este celu puçinu asia de scumpa cá in Vien'a, ceea ce este dupa mine, o anomalia si absurditate din tóte punctele de vedere.

Spre a cunósce in cátuva si proportiunile nationalitatiloru din care este locuita capital'a prima a Romaniei, mai punu aici si urmatoriele cifre:

Dintre cei 5875 prunci (2960 baiati, 2915 fete) nascuti in a. 1881 au fostu 4478 din parinti orthodoxi, adeca romani, o parte mica greci, bulgari, serbi, 496 rom.-catholici de tóte nationalitatile apusene, 198 protestanti de ambele confesiuni, germani, magiari, slavaci, 12 insi de legea armenésca, o lipoveni (muscali heterodoxi cari se castréda dela 40 de ani in susu), 690 evrei de ambele rituri (spanioli si cei mai multi nemtiesci), 1 mohamedanu.

Dupa protectiune din cei 5875 prunci nascuti, din parinti cari s'au declarat de romani (dupa origine sau indigenati) au fostu romani 4993, de protectiune italiana 19, francesa 18, austro-ungurésca 661, germana 49, russésca numai 7, turcésca (otomana) 17, grecésca 35, serbésca 5, din alte staturi Angli'a, Helveti'a, Belgiu s. a. 71 = 5875.

In terminu mediu de 15 ani se vinu numai 29, nasceri la 1000 de persóne. In tierile inaintate se vine unu procentu multu mai mare.

In acelasiu anu 1881 s'au cununatu in Bucuresci 2262 persóne, din care: de religiunea orient. orthodoxa 1841, rom.-catholice 94, protestante 63, armene 6, israiltene 258.

Personalulu sanitariu alu capitalei este compusu din trei despartimente, servitiulu centrale cu mediculu presedente, 1 secretariu si 1 cancelistu (aici se dice copistu); servitiulu esternu din 9 medici, 2 veterinari, 5 vaccinatori, 5 mósie; servitiulu asia numitulu dispensariu (supravighiarea femeiloru prostituíte, parte mare straine venetice, mai multe din tierile austro-unguresci, de care numai in a. 1881 s'au inregistratu din nou 148); servitiu greu, uritu si periculosu, cá-ci de ex. in acelasiu anu 371 au fostu transportate in spitale.

La saracime se dá si ajutoriu medicalu gratis de cátra medici angajeati in adinsu cu remuneratiuni dela comuna. Se afla si unii medici generosi, cari au mila de saraci.

In momentulu de fácia se afla in capitala: 112 doctori in medicina, 3 licentiati in medicina, 10 veterinari, 8 dentisti, 1 doctoru in chemia, 65 licentiati in farmacia, 38 asistenti in farm., 26 elevi in farm., 163 mósie, 55 subchirurgi. Far-

macii (apotece) sunt 22 si estimpu se mai deschidu 2. Dintre farmacisti sunt 7 romani, 5 carii cerura indigenatulu, care li se va si da, éra 10 straini. Inainte cu vreo 30 de ani abia erau 20 de medici mai toti straini si intre farmacisti nici-unu romanu, ci parte mare sasi din Transilvani'a, éra proto-medicul Mayer éra din Austri'a. Éca unu progresu din cele mai memorabili in adeverat'a cultura si civilisatiune. O de si-ar deschide si face ochii in patru acea multime de tineri romani si parintii lorú, cá se'si aléga mai bine vocatiunea inainte de a se opri la calea diumetate si apoi a bate cu lunile intregi pavagiulu capitalei. Se nu mai créda nici unulu, cá in acésta tiéra gardurile aru fi coperite cu scoverdi si cu placinte: Se cauta si technicii de diverse ramuri, dara technici, nu cárpaci. Se mai ceru si professori, inse cu absolutorie in tóta regul'a, si la liceu celu puçinu licentiati si cu atátu mai bine doctori. Ve rogu inse, mai spuneti odata si de diece-ori tinerimei dvóstre, cá in functiuni de ale statulu nu se mai primesce nici-unu suditu de protectiune straina, si fórté bine se face, cá-ci nici-unu statu nu suferé, cá functionarii sei se stea desagitati pe fruntari'a tieriei cu unu pitioru dincóce, cu altulu dincolo. Romani sau neromani, statulu Romaniei mai multu cá oricare altulu trebue se departedie dela sine orice persóne care ambla cu doi bani in trei pungi; se nu i se mai intemple cá in a. 1855, candu se pomenira cu o conscriptiune de patru sute mii suditi austriaci. „Gar nicht oder ganz = Nicidecum sau totu“, este simbolulu reginei poete, si acesta simbolu cauta se placa barbatiloru de statu, legislatoriloru si la totu sufletulu romanescu. Ne amu saturatu de nationalisti si patrioti hermafroditi, fetarai, nici capai si nici ogari.

Asiu fi doritu se ve mai scriu câteceva despre budgetulu ecuilibratu si despre invoielile agricole, a caroru discussiune a compromis atátu de greu nu numai patriotismulu, ci chiaru caracterulu privatu, moralitatea si onestatea unui mare numeru de proprietari, arendasi si functionari, mai alesu din Moldov'a. Se spune cá dn. Rosetti mai are, afara de cele publicate, inca câteva sute de contracte barbare si hotiesci, cá inse nu voiesce se demasce pe mai multi patrihoti, cum le dicu cei de aici, fiindu'i dsale si la toti cei buni rusine de rusinea lorú. Mari hotii s'au facutu si la dvóstra cu blastematiile urbariali; mi se pare inse cá parvenitii de aici au intrecutu si pe usurarii din Ungari'a. Aveti diariile romanesci, reprodusete din acelea totu ce credeti cá ar interessa pe publiculu dvóstra.

Serbatori fericite, credintia, sperantia si apărare de renegati.

Inmormentarea lui C. Bosianu.

(Discursulu domnului V. Boerescu.)

In generalu veneratu, stimatu si iubit, Constantin Bosianu fu unulu din acei barbati ilustru, care vinu in epocele de regeneratiune si de transformatiune ale unei natii, si ale caroru fapte si suveniru, transmise cu veneratiune din generatiune in generatiune, cá modele demne de imitatu, lasa urme nesterse si goluri ce nu se mai inplinescu.

Cu unu caracteru lealu si independente, cu unu patriotismu puru si nemaculatu, cu intinse cunoscintie ale sciintiei dreptului ce sciá a le aprofundá si a si-le asimilá, fara pasiuni, fara ura, fara prejudecati, moderatoru prin temperamentu si convingetoru prin poterea elocintiei sale si prin logica faptelorú, a caroru veritate o presentá cu o rara maestria, Bosianu luá o larga si insemnata parte la tóte faptele cele mari ale renascerei Romaniei dela 1856 si pâna astadi, si jucá unu primu rol in oper'a transformarei si completarei legislatiunei nóstre. Elu ocupá, cu prestigiulu si autoritatea ce impune valórea inteligentiei inaltiate cu moral'a ániei, unu locu ilustru in acésta numerósa pleiada a filoru Romaniei, care, prin activitatea si devotamentulu lorú pentru binele comunu, sciura a face din Romani'a, in timpu de 30 ani, ceea ce alte natii facura cu secolii, dupa mai multe generatiuni.

Numele seu este cu onóre inscrisu in cartea viitorulu. Pe langa calitatile barbatulu de Statu, eminentulu jurisconsultu, profesorulu si avocatulu, istori'a ii va da si acestu titlu, care singuru resumédia o viétia intréga: „Omulu de bine.“

Justu si corectu, cu o tarie antica, elu isi facea din acésta devisa, norm'a conduitei sale in tóte manifestarile actiunei sale. Daca elocintia sa nu erá de natura a inflacará ánimile ori a

electrisă multimea, ea creă și producea convicțiunile prin puterea unei logice strinse, unei argumentațiuni severe, unei espositiuni clare și precise, și, mai pre susu de toate, ea scia, prin simțimentul justului ce inspiră celor ce ascultau, a feri rațiunea de erorile ce se comitu adese prin decisiunile precipitate, ori nu maturu cugetate. Calmu și imparțialu, egal justu pentru toti, fără otariri preconcepute, primindu și recunoscându binele de ori unde venea, rece în mijloculu ori caroru agitațiuni passionate, observandu și judecandu cu rezervă filosofulu luptele partiteloru, lupte cu atât mai naturale la noi, că ele erau între trecutu și viitoru, dara apartinendu, prin instinctulu seu și prin luminele ce 'i procurau o inteligintia atât de cultivată, ideiloru de libertate și de progresu ale secolulu. Bosianu a luat, am disu, o însemnata parte la întrég'a opera a regenerării noastre sociale și politice, aducându mari servicii prin intervențiunea sa luminată, impaciutóre, moderatóre.

Vocea sa eră ascultată de către toti cu respectu, cu încredere, cu cugetare; că-ci toate partitele vedeau într'ensulu pe omulu, alu carui singuru stimulentu eră binele, a carui singura tînta eră interesulu comunu.

Acesta si același fu Bosianu că directoru alu școliloru, că professoru, că advocatu, că vice-presedinte alu consiliulu de Statu, că primu-ministru, că deputatu, că senatoru, că presedinte alu Senatulu, că presedinte alu societății invetiaturei poporulu romanu și alu societății corpulu didacticu.

Pretotindene, și în fiacare din aceste diverse pozițiuni, omulu de bine, patriotulu luminatu, oratorulu ilustru, logiculu neimitabilu, cugetatorulu invetiatu și desinteresatulu până la abnegatiune, facea se se vedea aceste calități, fără ostentațiune, fără parada și pretentiune, ci numai spre a face binele, numai spre a contribui la binele comunu.

Ardinte partisanu alu Unirei Principatelor romane, Bosianu contribui la 1859, că deputatu, a face se triumfe această maréția ideia nationala, dupa cum lucrase în urma de anulu 1856, a face se predominedie în opiniunea publica, și se formulede cele patru puncturi, emise apoi de divanurile ad hoc, că cele patru colțiuri fundamentale, pe care eră se se construésca noulu edificiu alu nationalității romane.

Reputatiunea sa eră déjà stabilită, și încrederea publica înconjură déjà numele seu, spre a contribui cu eficacitate la începerea renascerei noastre din epoc'a dela 1856 până la 1859; că-ci Bosianu, dupa întorcerea sa pe la 1851 din Paris, unde luase titlulu de doctoru în dreptu, devenise o celebritate că professoru și că advocatu.

Elu fu, împreună cu regretatulu G. Costaforu, cei de întâiu doctori în dreptu pe cari ni 'i tramea facultatea din Paris, și cei de întâiu profesori cari, la 1851, fondara facultatea de dreptu din București.

Căti din noi amu avutu fericirea de a îi fi școlari, căti l'au potutu audi că professoru pe catedr'a sa, își aducu aminte de claritatea, de precisiunea, de metoda, de eleganta chiaru cu care espunea partea aceea a dreptulu, arida prin natur'a sa, dara admirabila prin precisiunea sa matematica, care se numesce dreptulu romanu. Elu facea pe elevii sei nu numai a invetia cu placere, dara a iubi chiaru această parte a dreptulu pe care unii pe nedreptu o considera că ingrata. Cu profesori că Bosianu și Costaforu, facultatea noastră castiga, dela nascerea sa, soliditatea unei institutiuni durabile.

Candu la 1872 Bosianu parasi catedra facultății, toti regretara, elevi și profesori — asemenea perdere: că-ci toti simțira că ea este neeparabila.

Că si facultatea de dreptu, biroulu advocatiloru nu fu mai puțin mandru, nici mai puțin ilustratu prin talentu și eruditiunea juridica a acestui jurisconsultu, care, potemu afirma fără sfiala, potea ilustra ori-ce birou din Europ'a. Că în ori-ce sfera a activității sale, linia de conduita a lui Bosianu că advocatu, fu justulu, și mobilulu elocintiei sale juridice, fu credința, convingerea sa intima despre justiția cauzei sale. Elu înaltia processele până la înaltimea unei doctrine morale și le consideră mai alesu sub punctulu de vedere alu științei abstracte. Spiritulu seu, eminamente analiticu, nu era înhatiatu și ținutu în locu de rutina ordinara a faptelor concrete; Bosianu facea analiza spre a ajunge la sintesa; prin sintesa elu se ținea în domeniulu științei. Si unu procesu, adese cel mai aridu, devenea astfel unu subiectu științificu, esplicarea obiectiva a unei teorii juridice.

Astfelu Bosianu știu a se mantîne, în tota lunga sa cariera de advocatu, la înaltimea acestei

nobile și frumoșe profesiuni, a face dintr'ensa aceea ce este unu sacerdotiu.

Ingaduie, iubite Bosianu, a'ti esprima, în numele corpulu advocatiloru din București, alu caroru colegu și decanu ai fostu atâtu timpu, ingaduie că ei se 'ti esprime prin vocea mea, simțimentulu lor de eterne regrete, de perpetua admiratiune!

Mergi, umbra iubita, mergi ilustrulu meu colegu și veneratu bunu amicu, mergi pe calea ce 'ti ai semnatu cu flori, mergi la locasiulu dreptiloru! Ai vietuitu că se lasi patriei tale, prin faptele tale, suveniru cari te facu a trai și dupa ce ai muritu. Ai mai vietuitu că se creedi cel mai nobilu, cel mai frumosu modelu de imitatu copiiloru tei, compatriotiloru tei, acelora ce voru veni dupa tine!

Bine ai vietuitu! Nobilu scii a trai și dupa ce ai muritu!

Otravitoarea dela Giurgiu.

Otravirea copilei Elis'a.

(Urmare si fine.)

La 3 Octobru se facea exhumarea cadavrulu Elisei. În diminița aceleiași dile d. Belisarie Tanasescu, directorulu penitentiariulu din Giurgiu veru primariu cu Alexandrin'a, spune dlui judecatoru de instructiune că acusat'a are se'i faca nisce comunicari importante. Magistratulu se transporta la temnița și éca ce'i spune Dumitrésc'a.

„Acum vr'o duoi ani de dile, reposatulu meu barbatu, a defloratu pe copil'a noastră Elis'a, cu care dormea într'unu patu. Eu amu vediutu camasi'a plina de sânge. Dumitréscu mi-a marturisitu fapt'a și m'a rogatu se tacu. Eu amu ținutu secretu; dar de câte ori me certamu cu densulu, îi aducému aminte ce fusese. Camasiuti'a copiliției amu pastrat'o multu timpu, și crediu că si acum se gasesce într'una din ladile mele. De atunci barbatulu meu a uritu pe Elis'a, pe care o iubea grozavu mai nainte. Imi vorbea cu disprețu despre densa. Elu a propusu tatalui meu Jordanu Velicu, că se o schimbe cu unu baiatu alu seu. Dela deflorarea fetiției, Dumitréscu, care era avanu, nu'mi mai refusă nimicu. În fine, la mórtea copiliției, elu a fostu fôrte puțin afectatu: ridea pe candu eu plângému. Toti asistentii au observatu această aceeași recéla pentru memori'a Elisei.

„Din toate aceste împrejurari amu banuitu că, daca în adeveru se va constata că fata a muritu otravita, atunci pôte că elu a ucis'o si de muștrare de cugetu s'a înveninatu. Mai adaoga că, pe candu traia fetiti'a amu întrebatu pe dr. Aldescu, ce s'ar întâmplă candu o copila frageda ar fi deflorată?”

Dupa cum amu vediutu, în prima parte a actulu nostru de acusațiune, Alexandrin'a Dumitréscu a cautatu se arunce mórtea șoșului seu asupra lui George Dumitréscu, a Leanchi Stanu și a lui Stefanu Carnabatu.

Se vedemu daca George Dumitréscu avea interesu că fratele seu se piara. Acestu omu care locuia la defunctu, care obtinuse o mica funcțiune numai dupa insistențele sale, nu avea nevoie se faca se dispara din lume uniculu seu protectoru. Din contra, acusat'a ar fi trasu cel mai realu profitu dintr'acést'a. În capulu unei modeste averi ce ar fi ramas dela șoșulu seu, fără controlu pe viitoru, Alexandrin'a isi propunea se sfîrșiesca viața de desfrenare în desfrenare.

Pentru ce Leanc'a Stana se fie executóre crimei? În ce scopu și pentru care interesu? Ea iubea pe Joanu Dumitréscu că pe unu stăpanu bunu si neprețuitu.

Stefanu Carnabatu se fie ucigasiulu? Acestu omu de si cumnatu cu defunctulu, nu mai venise în casa de catu cu ocași'a divortiulu seu. Ce'i facuse Dumitréscu că se'lu omóre? Din contra fata este se crede mu pe rudele acusatéi, cumnatulu fusese partinitu de grefieru la tribunalu. În ce scopu și pentru ce interesu se'lu ucidă?

Acestu rationamentu simplu și naturalu isi închipuia Alexandrin'a ca'lu va face ori-cine. Diu'a fatala pentru desmormentarea copilei sosindu, ea scia bine că unu altu omoru și mai hidosu se va descoperi. Cine a otravitu pe fata? se voru întreba toti.

Intr'o noapte négra și tormentată că sufletulu seu, într'o noapte de insomnie în care de siguru spectrulu lui Joanu Dumitréscu și alu Elisei îi s'a infatisiatu, ea concepe infernalulu planu de aparare, despre care amu vorbitu mai susu.

Se esaminamu faptele stabilite de instructiune. Si mai inteiu, împrejurările motiei copilei sunt cu totul altele de catu acele cari se vedu în interrogatoriile luate acusatéi. Iaca ce resulta din marturisirea Leanchi Stanu, servitóre de atunci la Joanu Dumitréscu.

La 7 Septembrie deminétia, ea care facea si pe bucatarésa, plăca cu d-nulu seu în piată. Candu s'a întorsu acasa, a gasitu pe fetitiu reu bolnava, de si o lasase jucandu-se prin curte. Martor'a s'a miratu de această maladie subita, si a fostu surprinsa de îndiferința mamei, care în locu se se ocupe de Elis'a, deretecă prin casa.

Tramisa de acusat'a că se înștiințiede pe Joanu Dumitréscu, Leanc'a Stanu, alérga si gasesce pe grefieru în gradinița din centrulu orasiulu. Cum a auditu de bôl'a fetiției, se scôla dela d-nulu Alimanescu și vine repede acasa. „Ce are copil'a, — întreba elu pe șoșia sa?” — De unde știu eu ce are! — raspunde acusat'a.

Joanu Dumitréscu alérga într'unu sufletu la doctorulu Aldescu; dar mórtea nu a potutu se fie combatuta.

Perdere repede a acestei fetiție adorate, a afectatu de Dumitréscu în cel mai înaltu gradu. Amicii sei cautau se'lu faca se uite această nenorocire; dar

nenorocitul eră neconsolatu. Elu iubia pe Elis'a care îi semăna si care eră d'o inteligentia proverbiala. Acestu omu, d'o natur'a fôrte, plânge că unu copil si în durerea sa, parintele își aducea aminte, că în ajunu cumparase dragei sale fetiție unu ghiosdănu nou de scôla. Cătu eră de veselul Elis'a! De ce se nu plânge, de ce se nu'i para reu de densa, candu mórtea îi rapise unic'a consolare ce gasia în casa? Cine'i va deschide brățile, cine'lu va saruta candu e va întorce acasa?

Asia s'au esprimat martorii Dumitru Alimanescu, I. Nedelcovici, Dumitru Popescu, Gergin'a Nedelcovici, Rose Stefanescu și Lazar Anghelescu, candu au descris d-lui judecatoru de instructiune, durerea adanca a lui Joanu Dumitréscu.

Defunctulu grefieru avea multa afectiune pentru toti copii sei. Ingrijirea ce elu le prodigă, facea contrastu cu neglijența absoluta ce punea acusat'a în crescerea lor. Fetitiile erau tota diu'a pe mână slugiloru.

Din cele ce precelu resulta, că nu Joanu Dumitréscu a fostu rece și indiferent la mórtea Elisei, ci monstruș'a sa mama, care nu a versatu o lacrima, care nu s'a dusu o singura data se visitiede mormentulu copilei sale. Tatalu neconsolatu tata, nu lasă se tréca o singura serbatóre, fără că se puna pe pétr'a rece sub care zacea copilița, flori adate de lacramile sale.

Din gura preotesei Stané'a Veduv'a luamu aceste duiöse cuvinte.

Instructiunea desminte pe acusat'a că ea ar fi întrebatu vr'o data pe doctorulu Aldescu, ce s'ar face cu o copila frageda desfiorată. Acestu medicu afirma că nici o vorba de natura această n'a avutu cu Alexandrin'a. Neadeveru este asemenea, că Joanu Dumitréscu dormea în același patu cu Elis'a — Leanc'a Stanu servitóre în bătrânita în casa, si la care copilița defuncta ținea multu — arata că ea nu'i a facutu nici o data alusiune despre fapt'a bestiala ce acusat'a imputa barbatulu seu.

Alexandrin'a Dumitréscu, somată de d-nulu judecatoru de instructiune, că se dea pe fatia cămasiuti'a plina de sânge a fetiției, nu a parvenitu s'o gasésca. Mari'a Voica, vechie spalatorésa în cas'a reposatulu Grefieru, nu'i aduce aminte se fi spalatu vr'o data o asemenea rufa.

Știința nu a probatu ôre, că desfiorarea nu a esistatu asupra Elisei? Asia dar cum rămâne cu planulu.

Prob'a crimei sale a remasu ast-felu multu timpu nedistrusa în locasiulu vecinicu, în care fusese a runcatu, si această pentru că continu, se strige mamei asasine, justitie! Hainele, cosciugulu seu neputredite. Insectele, viermii cari distrugu cadavrulu, s'au gasitu morti împrejurulu corpulu copiliției. Providența voise că mum'a ucigasia se'si omóre fetiti'a cu arsenicu, pentru că se permita justitiei umane s'o judece si s'o pedepsésca.

Prin urmare, Alexandrin'a Dumitréscu majora, este acusat'a, că în diu'a de 7 Septembrie 1880, a comis omucidere cu vointia asupra fiei sale Elis'a, prin întrebuintare de substantie otravitoare, cari îi putea cauza mórtea mai curendu sau mai tardiu; faptu prevediutu de art. 225 si 231 si penatu de art. 232 din codulu penalu.

Că totu această, în diu'a de 14 Septembrie 1881, a comis omuciderea cu vointia asupra șoșului seu Joanu Dumitréscu, prin întrebuintare de substantie otravitoare, care îi putea cauza mórtea mai curendu sau mai tardiu; faptu prevediutu de art. 225 si 231 si penatu de art. 232 din codulu penalu.

Facutu la procurori'a generala a curției de apelu din București, astadi 15 Februari 1882.

Procuroru generalu Joanu Dendrino.

Sciri diverse.

— (Sinodulu bisericei gr. orient. alu archidiecesei) s'a deschis în 16 crt. cu formalitățile îndatinate. În decursulu liturghiei celebrare pentru invocarea spiritulu sfântu, a cantatu corulu bisericescu sub conducerea noului seu dirigentu dl George Dima, spre multumirea și placerea publiculu ascultatoru. Dupa terminarea liturghiei Escel. sa dl mitropolitu și arhiepiscopu Mironu Romanu a deschis sesiunea sinodulu prin o cuvintare ocașionala de bineventare a membriloru sinodali.

Din parte-ne dorimu că sesiunea din anulu acesta a sinodulu bisericei gr. or. din archidieceasa, se fia bogata în rezultate reale și folositoare, spre binele bisericei și alu natiunei întregi.

— (Adunare electorala.) Dumineca în 16 crt. alegatorii sasi din locu și giuru se adunara în numeru de aproape 600, convocati fiindu cu scopu de a primi darea de séma a deputatiloru dietali H. Kästner și Dr. Carl Wolff directorulu diariulu de aici „Siebenb.-Deutsches Tageblatt“.

Deputatulu H. Kästner în darea sa de sému espuse starea finantiara a Ungariei, constatându marimea crescândă a deficitulu, éra Dr. C. Wolff tractă în modu convingetoru și judiciosu despre cestiunea orientala, accentuă necesitatea pentru deslegarea cestiunei nationalitatiloru cu preferința în monarhi'a austro-ungara și în fine protesta energicu contra insinuariloru, că sasii aru fi urmarindu tendinție contrarie statulu. Darile de séma ale ambiloru deputati au fostu ascultate între vii aplause și aclamari.

La propunerea lui W. Krafft adunarea decide, că ambele rapôrte ale deputatiloru sei se se

Primésca cu multiamita si recunoscintia si se declara că se afla in unanimitate acordu cu tîenut'a lor de p'ana acuma.

In fine se decise o resolutiune-protestu, contra acuzarilor si insinuarilor aduse sasiloru din Transilvani'a, in decursulu meetingurilor tîenute in Panciov'a, Timisiór'a, Leutschau etc. contra manifestarii si ingerint'a „Schulverein”ului din Germani'a in politic'a interna a Ungariei.

Adunarea a fostu demna si condusa cu multu tactu.

— (Hymen.) Primimu placut'a scire că dlu Dr. Daniilu P. Barcianu, professoru la seminariulu „andreianu” si secretariu II alu „Asociatiunei transilvane etc.” si-a serbatu cununi'a sa cu amabil'a d-sióra Silvia Olteanu in Craiov'a, duminica in 16 crt. la 10 ore a. m. in biseric'a de acolo Madona-Dudu.

Dorimu junei parechi se traiésca la multi veseli si fericiti ani.

— (Necrologu.) Simeonu Balomirianu fostu jade regescu alu scaunulu Sabisiului, fostu deputatu in dietele Transilvaniei si Ungariei. membru fundatoru alu Asociatiunii Transilvane pentru liter. rom. si cultur'a popor. rom. in alu 74 le anu alu vietiei sale, in alu 38-le alu fericitei casatorii dupa unu morbu mai indelungatu, in 30 Martiu (12 Aprile) 1882 st. n. la 6½ ore sér'a si a datu sufletulu in manile Creatoriului. Inmormentarea s'a facutu Joi in 13/1 Aprile 1882 la 3 ore dupa amédi. Osamintele-i s'au depusu in cript'a familiara din cimitirulu gr. cat. din Sabisiu.

Datu in Sabisiu, 12 Aprile 1882 st. n. Zinca Balomirianu, nascuta Isacu, soția. Min'a, maritata Pecurariu, Leontin'a, maritata Romanu, fiice, Leontin'a, Elen'a Pecurariu nepóte. — Alesandru Romanu, profes. deput. in Budapesta, Dr. Stefanu Pecurariu, advocatu in Sibiu, gineri, Ann'a Balomirianu, ved. Rainu; Elisabet'a Balomirianu, ved. Isacu, sorori. — Dr. Aureliu Isacu, advocatu, in Clusiu, Dr. Pompiliu Isacu, senatoru magistr. urb. in Sabisiu, nepoti.

— (Concertulu plugariloru romani din Pecic'a-romana) Despre acestu concertu primimu din Curticiu sub dat'a de 12 crt. usmatoriulu raportu:

Vinu cu bucuria a ve reportá despre unu faptu demnu de recunoscint'a toturor, cari pastréda inca in pieptulu lor cea mai mica schinteia a nationalismului; despre unu faptu, care servece spre laud'a cetatieniloru din Pecic'a-romana; despre concertulu datu in diu'a a dou'a a santeloru Pasci de către cetatienii romani de acolo, cu succesulu celu mai splendidu.

Cá unu individuu impartialu nu voiescu se exprimu nimicu neconvenabile; nu voiescu a laudá nedemnu in publicitate coristii bravi romani din Pecic'a-romana; dar imi tîenu de o datorint'a a constatá faptulul asia, precum acel'a intru adeveru este.

De cãtiva ani in nati'a din giurulu nostru, in poporul nostru s'a inradacinatu ide'a sublima de a se intruni si apoi la ocaziuni binevenite a aretá in publicu, cá la ce e capace si densulu.

Ide'a acést'a sublima s'a manifestatu la cetatienii bravi din Pecic'a-romana in sensulu ei adeveratu.

Cam cu 3 luni inainte de acést'a cetatienii romani din Pecic'a-romana intrunindu-se intr'o societate formara unu coru micstu si sub conducerea zelosulu Achimu Simanu din Chisetau, facura unu progresu neasteptatu. Mai ántaiu invetiara sant'a liturghia, carea acum o producu in cuartetu armoniosu in Duminici si Serbatori in st. biserica.

Dar cetatienii bravi dupa invetiarea s-tei liturghie aveau inca o dorint'a; doreau unu concertu, se arete si mai multe publicului; cá nu numai in clasele mai inalte, ci si in ei domnesce schinte'a divina a perfectiunei, care inspira recunoscint'a. Abia cu 2 septemani inainte de Pasci incepusera a se pregatí cu câteva piese, pe care le si produsera — le esecutara in cuartete la concertulu din a dou'a di a stloru Pasci.

Program'a concertulu a fostu alésa si intocmita fórte acomodat.

Dupa o deschidere scurta, dar binevenita intieleseiu numai, ce nici nu amu cugetatu: corulu vocalu e micstu si numera peste 50 de membrii; mare parte iau in densulu, ba i dau o decóre serbatorésca: plapandele fetitiei, care canta sopranulu.

Piese din programa fura esecutate de coru in unu modu prea frumosu, si fiacare repetita, intre aplausele frenetice ale publicului numerosu.

Dar declamatiunile cum au succesu? Declamarea tieranului Dragosiu „Mosiu Martinu” ne-a suprinu cu totulu.

Meritulu la tóta intempleria e alu cetatieniloru pecicani, dar nu mai puçinu recunoscint'a merita conductorulu zelosu alu corului: Achimu Simanu, cetatiénu din Cisetau, carele nu numai e unu adeveratu artistu

in specialitatea sa, ci — ce dóra e mai multu — are o maniera atáta de fina, încata si pe celu mai indiferentu individuu ilu-atrage la sine; de unde se póte si esplicá: cá in unu tempu atátu de scurtu au potutu face coristii unu progresu asia de imbucuratori.

Dupa finirea concertulu s'au arangiatu o petrecere fórte animata de dansu, care durá p'ana in diori.

Candu me departaiu, suprinu si patrunsu profundu de cele ce amu vedutu si audiutu, esclamaíu: Scumpa natia! Tu tóta esti talente, numai conducatori iti lip-sescu, cari se le desvólte in tine; esci o mina, plina de tesauzele cele mai pretiuite, numai baiasi ai se 'ti engagiedi cari se le descópere si se le scóta la lumina!

In fine am intielesu cu bucuria, cá nu numai in Pecic'a ci si in alte comune din giuru esista ast-feliu de intrepinderi demne de tóta laud'a.

Unulu dintre cei suprinu.

— (Multumita publica.) Pompierii voluntari din Seliste exprima prin subsrisulu onor. bance de asiguratiune „Transilvania” din Sibiu pentru ajutorulu de 40 fl. v. a. care l'a facutu reuniunei pompierilor susnumiti deosebit'a si vii'a lor multumita.

Seliste 1/13 Aprile 1882.

Joanu Maximu.
comandantulu pompierilor.

— (Invitare de abonamentu) la „Nou'a Biblioteca Romana” jurnalul literar-beletristicu. Redactoru: Theochar Alexi. Apare de dóue-ori pe luna in fascióre de câte 3 cóle in 4º mare. Pretiulu de abonamentu 7 floreni pe unu anu. — Unu numeru 30 cr. Anulu merge dela 1 Maiu — 15 Aprile. Toti librarii, colportorii etc. se insarcinéda cu colectare de abonamentu.

„Nou'a Biblioteca Romana” a aparutu p'ana acum cá colectiune de romanuri si novele in brosiurele mici, dela 1 Maiu a. c. incolo va esi in formatu mare sub invetóre artistica si va cuprinde in fie-care numeru compusu din 3 cóle de tipariu celu puçinu, urmatoriulu materialu: 1. „Unu romanu originalu séu o novela orginala.” (Inceputulu se va face cu „Ciocoi” romanu istoricu din timpurile lui Caragea Voda si Tudoru Vladimirescu.) 2. „O biografia séu o critica.” 3. „Poesii.” 4. „Tractate poporale despre diferite ramuri de sciintia, arte si de literatura.” (Inceputulu se va face cu „Notiuni de estetica”). 5. „O novela alésa tradusa din alte limbi.” 6. Revista universala.” 7. „Varietati.”

Brasiovu, lun'a lui Martiu 1882.

Tipografi'a Alexi.

— (Scól'a practica) magazinul de lectiuni si materii pentru instructiunea primara de Vasile Petri. Numerulu primu alu acestei reviste a aparutu in 1/13 crt. din tipografi'a archidiecekana din locu, pe chartie frumósá, formatu 8º mare si unu tiparu escelent. Sumariulu Nr. I este acesta: *Invitare la prenumeratiune. — Planu de lectiuni pentru scóle elementare romanesce, intocmitu pe 30 septamani de Vasile Petri. — Gradiua scólei. — Limb'a romana in scólele elementare, tractata din bucati de cetire. — Raportu despre visitarea unoru scóle in Martisoru a. c. — Anunciu. — Bibliografia.*

Bibliografia.

— Statutele Societatei de Istoria si Arheologia din judetulu Mehedinți. Turnu-Severinu 1881. Tipografia Emil J. Knoll.

— „Contemporanulu” revista sciintifica si literara. Apare de 2 ori pe luna. Anulu I. Nr. 16. 16 Februaru 1882. Sumariu: Unu congresu, novela Iacasia. Unu respunsu la unu respunsu, Z. Educatiunea femiei, Sofea Nadejde. Parintelui Damaschinu, Al. C. Cuza Botanic'a dlui Brandza, Audax. Manualu de Geografia de D. Saghinescu. Th. D. Sperantia. Cãteva consideratii asupra tipuriloru omenesci (urmare) W. Paripulu tiganului, anecdota poporala, Jon P. Reteganu. Educatiunea intelectuala, morala si fisica dupa H. Spencer (urmare) de J. Nadejde. Correspondenti'a Redactiunea.

— Nr. 17. 1 Martiu 1882. Sumariu: Apelu Redactiunea. Despre casatorie, Sofea Nadejde. Tiganelu la malu, anecdota poporala, Th. D. Sperantia. Unu poetu plagiatoru, Morday. La Morga. Const. Mille. Studiulu sciintificu alu limbei romane, J. Nadejde. Educatiunea intelectuala, morala si fisica dupa H. Spencer (urmare) de J. Nadejde. Scandalu dela Seminarulu, Vedetotu. Conferentiele din sal'a Universitatei, Verax. Despre asia numitu magnetismulu animalu, J. Nadejde. X. cátra Z. X. Scrisóreá dlui Vellea, G. Costin. Vellea. Apelu pentru incendiati dela Falciu, Red. „Contemporanulu.” — Unu numeru 70 bani. Redactiunea si Administratiunea Strad'a Saraciei Nr. 156. Pretiulu abonamentulu: pe anu 12 lei n., pe 6 luni 6 lei n. — Jasi 1882. Tipo-litografia Buciumului Romanu.

— „Aurora Romana” organu beletristicu-literaru alu „Societatiei pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovin'a”. Apare la 1. a fia-carei luni si costa pentru membri pe anu 3 fl. v. a., pentru nemembri 4 fl., pentru Romani'a 15 franci. Abonamentele se facu directu la redactiune si anume pe unu anu, séu

si numai pe unu semestru. Editoru si redactoru respundetoriu Joanu I. Bumbacu, professoru la gimnasiulu c. r. din Cernauti si secretariu alu „Societatiei pentru cultur'a si literatur'a Romana in Bucovin'a”. Strada Transilvaniei Nr. 7. Sumariu la Nr. 2, anulu II.: „Monumentele nóstre istorice”, extrasu dintr'unu raportu către ministerulu de instructiune alu Romaniei, de Joanu I. Bumbacu. — Literatura: „Poesii” de V. Bumbacu, I. I. Trutiescu, C. Morariu, L. G. Stefanescu, T. V. Pacatianu, L. C. Rotopanu. — „Cronica lunara”. — „Bibliografia”. — „Deslegari de siah”. — Avisu către abonatii „Aur. rom.”

— Nr. 3. Sumariu: „Care va fi fericita?”, novela originala de Petronel'a Misiciu. — Literatura: „Poesii” de V. Bumbacu, I. Tanasescu, C. Morariu, I. I. Trutiescu. „Moravuri si datine poporale” de G. Tamaia. — Necrologu. — Cronica lunara. — Bibliografia. — Avisu. Cernauti, 1882. Tipografia H. Czopp.

— Revist'a Societatei „Tinerimea Romana” redactata de unu comitetu sub directiunea lui Alexandru J. Siontiu, apare odata pe luna. Anulu I. Nr. 1. — 15 Februaru 1882. — Unu numeru 50 de bani. — Sumariulu: 1. Salutare. 2. Revist'a Societatei „Tinerimea Romana”. 3. Notiuni de fisica (cursulu clasei I). 4. Cucurigu. 5. Invetiatura culésa. 6. Juvenalu si satirele lui. 7. Secretiunea urinara, aparatulu urinaru. 8. Unde ne dóre. 9. Industri'a, mijlóce de reinviere si desvoltare. 10. Considerare generala asupra cometelor. 11. Patri'a. 12. O cruciera in giurulu lunei. 13. Dacia scii. 14. Sumariulu siedintiei din 24 Januariu 1882. 15. Statu'a lui Muresianu. — Abonamentulu pe anu 6 lei. — Directiunea Strad'a Romulus Nr. 8. Bucuresci 1882. Tipografi'a N. Miulescu, calea Victoriei. (Sal'a Teatrului Bossel.)

Deschidere de prenumeratiune

la

„Observatoriulu”

dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumeraseru dela 1/13 Aprile 1882 pe 1 anu, dela 1/13 Juliu pe 9 luni, éra altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-cá se potemu regulá de timpuriu o expeditiune esacta a diariului, rogamu pe ddni abonatii respectivi se binevoiésca a isi descoperi vointi'a inainte de 1/13, innoindu'si abonamentulu cu pretiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlainturulu monarchiei, éra in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe ½ anu, in aur sau in bilete de banca sau hipotecarie, éra fractiunile, anume din Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea si Editur'a.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

18 Aprile st. n. 1882.

Fonduri de Statu:

Rent'a romana 1875 5%	1.	88.1/2
Rent'a romana amort. 5%	„	88.1/2
Rent'a romana (R. conv.) 6%	„	96.3/4
Obligatiuni de Statu C. F. R. 6%	„	—
Inprumutulu Stern 7%	„	—
Inprumutulu Oppenheim 8%	„	—
Inprumutulu Municipal 8%	„	101.1/2
Inprumutulu orasiu lui Bucuresci cu lose	„	30. —

Turnatoria de clopote si de metalu alui Antonie Novotny

se recomanda pentru facerea de clopote noue, pentru turnarea, din nou a clopoteloru sparte de tóta marimea, precum si pentru construirea a mai multoru clopote in acordu harmonicu, oferindu garantia pe mai multi ani. Montate cu chivere (coróne) de lemn, feru turnatu si batutu; astfelu construite, cá dupa ce sunt usate pe o parte se póta fi invertite cu inlesnire in orice directiune, prin ceea ce se evita creparea lor.

Cu deosebire recomandu

clopotele gaurite si premiate

inventate de mine, care au unu tonu mai lungu, mai puternicu si mai adencu, cá cele de sistemulu vechiu; unu astfelu de clopotu in greutate de 300 puncti egaléda pe unulu de 400 puncti.

Recomandu mai departe scaune din feru batutu pentru clopote. solide si frumóse, clopote pentru orologiu sau discuri pentru orológe si tóce din metalu precum si tóte celelalte articole de alama si metalu apartenátóre de acésta categoria, cu pretiurile cele mai moderate. Se construescu clopote si pre lãnga platire facuta in rate.

Clopote dela 300 puncti in josu, precum si stropitóre de mãna se afla totudeauna per magazin.

Pentru comande binevoitóre, care se efectuédia solidu si cu punctualitate se recomanda

Antonie Novotny.

Timisiór'a, Fabrica.

(80) 2—6

Editoru si redactoru responsabile: **G. Baritiu.**

Tipariulu lui **W. Krafft.**